

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/93/2015
Identifikačné číslo spisu: 3014200114
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3014200114.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľky: V. L., bytom G., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29 augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. januára 2015, č. k. 12Sd/37/2014-44, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 15. januára 2015, č. k. 12Sd/37/2014-44, p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 15. januára 2015, č. k. 12Sd/37/2014-44, potvrdil rozhodnutie číslo XY zo 07. novembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia nie je invalidná, lebo miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nie je viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne vo svojich posudkoch zo dňa 28.10.2013, 27.12.2013 a 29.01.2014 zhodne ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je reumatoidná artritída I., s nízkou aktivitou, zaradená do kapitoly XV., oddiel A, položka 1, písm. a/ prílohy 4 zákona. Tomuto zdravotnému postihnutiu zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 15%. Pre iné zdravotné postihnutia posudkoví lekári navýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5% na celkových 20%. Aj z posudku vyhotoveného na žiadosť krajského súdu v prítomnosti prísediaceho odborného lekára - psychiatra dňa 11. novembra 2014 vyplynul po vyhodnotení novopredložených lekárskeho nálezu rovnaký záver. Predložené novšie nálezy nepodmieňujú navýšenie miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať

zárobkovú činnosť. Krajský súd si osvojil závery posudkových lekárov, že poškodenie zdravia u navrhovateľky neodôvodňuje invaliditu a preto rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Namietala, že jej zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať pracovnú činnosť a poukázala na nové lekárske nálezy, ktoré predložila krajskému súdu. Žiadala o opätovné prešetrenie jej zdravotného stavu, prehodnotenie rozhodnutia a priznanie čiastočného invalidného dôchodku.

Odporkyňa dôvody uvedené navrhovateľkou v odvolaní nepovažovala za opodstatnené, keďže neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia vyhotovených v konaní. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, teda tým, že poistenc pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Navrhovateľka sa domáhala priznania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 40%.

Podľa kapitoly XV., oddiel A, položka 1 písm. a) prílohy č. 4 zákona pri infekčnej artropatii, zápalovej

polyartropatii, reaktívnych artritídach, metabolických artropatiách percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je stanovená v rozpätí 10 - 15%, pričom podľa posudkového hľadiska sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahujú zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti, rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom. Pri chronických zápaloch kĺbov treba prihliadnuť popri poruche funkcie tiež na aktivitu chorobného procesu.

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyv dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku, postupovali v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili zdravotné ťažkosti navrhovateľky a objektívnym nálezom preukázali reumatoidnú artritídu v I. štádiu, s nízkou aktivitou. Za iné ochorenia (porucha dynamiky chrbtice, migrenózna cephalia) zvýšili mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky podľa § 71 ods. 8 zákona o 5%.

Odborné lekárske nálezy, ktoré navrhovateľka predložila krajskému súdu z psychiatrických vyšetrení od 07.08.2014 do 11.11.2014, z neurologických vyšetrení z 19.06.2014, 11.08.2014, 09.09.2014, z reumatologických vyšetrení z 25.04.2014, 23.06.2014, 30.9.2014 a z EMG vyšetrenia zo 04.11.2014, boli posúdené a vyhodnotené posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne, vysunutého pracoviska v Nitre dňa 11.11.2014 za prítomnosti prísediaceho odborného lekára - psychiatra so záverom, že nepreukázali závažné poruchy zdravotného stavu navrhovateľky a nemajú vplyv na stanovenú mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka v žiadnom podaní neuviedla konkrétne dôvody alebo námietky, ktoré by spochybňovali závery posudkov a nepreukázala, že trpí takým ochorením, ktoré by znížovalo jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo väčšej miere ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia. Odvolací súd preto námietky navrhovateľky nepovažoval za dôvodné.

Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporkyne, teda ku dňu 07. novembra 2013 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.), hoci zákon nevyklučuje možnosť, aby odporkyňa na základe ďalších dôkazov prehodnotila svoje rozhodnutie.

Posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že zdravotný stav navrhovateľky spôsobuje celkovo 20% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a to 15% - nú mieru poklesu za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV, oddielu A, pol. 1, písm. a) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení a 5% mieru poklesu za iné zdravotné postihnutie. Navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona.

Okolnosť, že navrhovateľka sa necíti schopná vykonávať svoje doterajšie zamestnanie, ani jej subjektívne pocity o zdravotných problémoch, nie sú pre posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (aj v inom zamestnaní) právne významné a preto ich odvolací súd nemohol zohľadniť.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že posudkoví lekári zhodnotili zdravotný stav v súlade so všeobecným posudkovým hľadiskom, úplne a objektívne, svoj záver o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť logicky

a presvedčivo odôvodnili, pričom ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov. Tak ako krajský súd, aj odvolací súd mal preto za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona a že navrhovateľke nevznikol nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto podľa § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.